

ANGAJABILITATEA TINERILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA: ACTUALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

YOUTH EMPLOYMENT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: NEWS AND PERSPECTIVES

GANENCO Alexandra, studentă, Specialitatea: CON,
Colegiul Național de Comerț al ASEM,
Str. Petru Rareș 18,
e-mail: alexandra.ganenco@mail.ru

Abstract: *The future belongs to the youth. Young people represent a valuable human resource in the Republic of Moldova, the government and the non-governmental organizations are making efforts to involve them in the economic, social and political development of the country. In the article below, the author addresses the aspects related to the degree of employment among young people in the labor field in the Republic of Moldova, the factors that determine their employment as well as the referential public policies of this segment.*

Key words: *human resources, public policies, NEET youth, public institutions*

JEL CLASSIFICATIONS: I28, J18, J23, J38, M12, M41

INTRODUCERE

Pornind de la ideea că sunt elevă în anul de studii III, la programul de formare profesională „Contabilitate”, angajarea în câmpul muncii este un subiect care mă preocupă tot mai mult în ultima perioadă, luând în considerare că $\frac{2}{3}$ din colegii de grupă sunt deja angajați sau au fost angajați începând cu vârsta de 16 ani, dreptul la muncă și la protecția muncii fiind garantat de articolul 43 din Constituția Republicii Moldova. Acest drept prevede că „*orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Salariații au dreptul la protecția muncii*”. [1]

Scopul lucrării a fost analiza pieței forței de muncă din Republica Moldova și determinarea ratei de angajare a tinerilor. Pentru realizarea acestui scop s-au elaborat următoarele obiective:

1. Analiza politicilor de stat cu referire la angajarea tinerilor;
2. Stabilirea gradului de angajare a tinerilor în câmpul muncii din Republica Moldova;
3. Identificarea ofertei locurilor de muncă.

METODE DE CERCETARE

În vederea realizării scopului prezentului studiu am utilizat metoda de analiză a literaturii din domeniul cercetat, metoda comparativă, etc. Suportul metodologic și informațional al cercetării îl reprezintă Constituția Republicii Moldova, rapoartele anuale elaborate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, rezultatele Biroului Național de Statistică, alte resurse informaționale accesibile în Internet.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

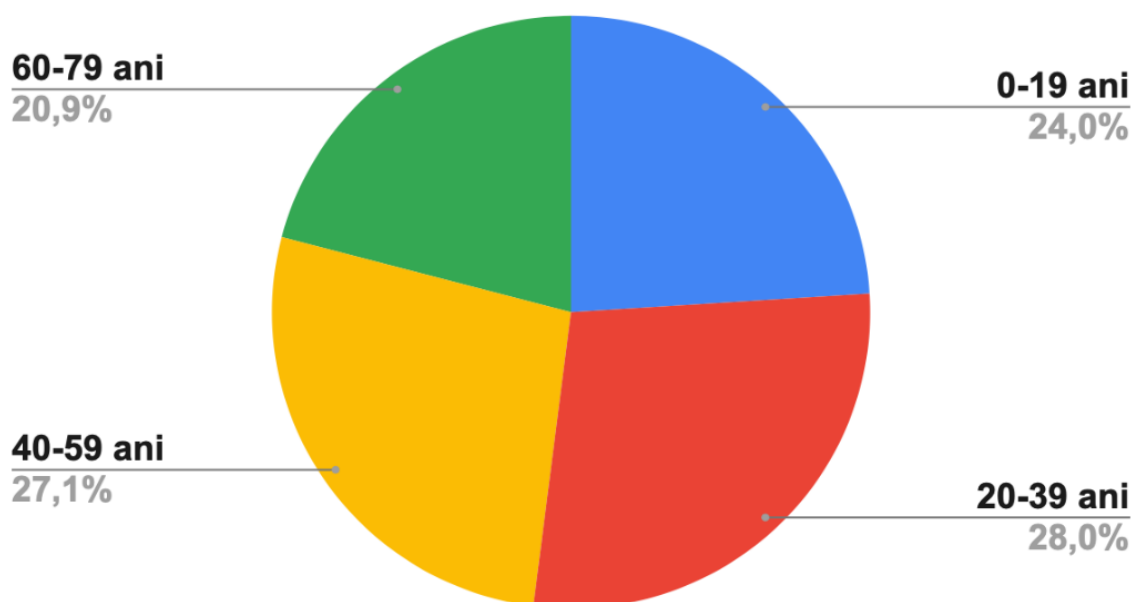
Problemele legate de integrarea tinerilor pe piața forței de muncă prezintă un obiectiv important pentru mai multe țări europene, în special pentru cele din spațiul est-european, care sunt pe calea consolidării economiei de piață, la care se referă și Republica Moldova. La 02.02.1995 Parlamentul Republicii Moldova a votat aderarea Republicii Moldova la Organizația Internațională a

Muncii (O.I.M.). De-a lungul anilor au fost lansate o serie de strategii, programe naționale prin intermediul cărora a fost urmărit eficientizarea acestui segment. Astfel pot fi menționate:

1. Strategia Națională privind ocuparea forței de muncă 2017–2021 ca obiectiv principal stipulează creșterea nivelului de ocupare formală bazată pe competitivitate economică, competențe și calificări adecvate, în condiții de dezvoltare durabilă și incluzivă.[2]

2. Programul național pentru ocuparea forței de muncă 2022-2026 care este un document de politici publice în domeniul ocupării forței de muncă care urmărește creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă și sporirea accesului pe piața muncii pentru toți. [3]

Mai multe investiții și **politicile publice** care să sprijine inovația, creativitatea și spiritul antreprenorial al tinerilor ar putea contribui semnificativ la dezvoltarea economică și socială a țării. Un exemplu în acest sens este **Programul “START pentru TINERI – o afacere durabilă la tine acasă”**, care ca obiectiv urmărește promovarea antreprenoriatului în rândul generației tinere pentru sprijinirea integrării socio-economice. Inițiativa de suport antreprenorial oferă facilități extinse în vederea valorificării potențialului antreprenorial al tinerei generații. Astfel, tinerii cu vârsta între 18 și 35 de ani, care vor să inițieze sau să dezvolte o afacere, pot beneficia atât de suport consultativ/educațional, cât și de finanțare nerambursabilă sau credit cu porțiuni de grant.[4]

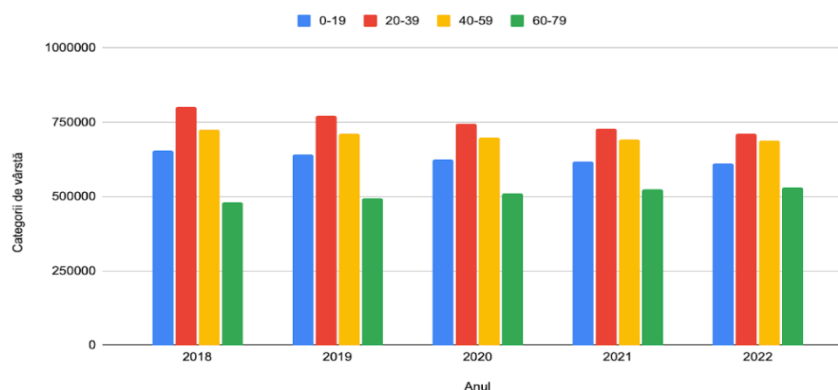

Fig.1. Ponderea populației pe categorii de vârstă în 2022

Sursa: Elaborată de autor în baza sursei [5]

Conform diagramei, observăm că tinerii (persoane cu vârsta cuprinsă între 14-35 de ani) în anul 2022, au reprezentat peste o pătrime din numărul total al populației. Astfel demonstrându-se ponderea importantă a acestora ca parte componentă în volumul total al forței de muncă.

Totodată, analizând rezultatele Biroului Național de Statistică cu referire la intrarea tinerilor pe piața muncii din ultimii ani putem deduce o dinamică în descreștere a angajării tinerilor pe piața forței de muncă din Republica Moldova. De altfel micșorarea numărului tinerilor angajați în câmpul de muncă fiind determinată de fenomenul migrației, care a luat amploare în ultimii ani. Conform graficului observându-se micșorarea numărului populației totale.[5]

Fig2. Rata de angajare a tinerilor din Republica Moldova

Sursa: Elaborată de autor în baza sursei [5]

Potrivit aceleiași surse, fiecare al șaselea tânăr în vârstă de 15-24 ani (17,6%), peste un sfert din tinerii de 15-29 ani (26,0%) și fiecare a cincea persoană în vârstă de 15-34 ani (21,2%) nu au fost cuprinși nici în procesul de educație (formal sau non-formal), nici în ocupare, adică fac parte din grupul NEET. Pentru toate trei grupe de vârstă, valoarea acestui indicator a fost mai înaltă în rândul femeilor în comparație cu bărbații.

Cine sunt **tinerii NEET** de fapt? Conform legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, **tinerii NEET** sunt definiți ca: tinerii în vârstă de 15–29 de ani, care nu fac parte din populația ocupată, nu studiază/învață în cadrul sistemului formal de educație și nu participă la niciun fel de cursuri sau alte instruirii în afara sistemului formal de educație.

Sunt tineri defavorizați nu doar financiar, dar și din punct de vedere educațional. Mulți tineri abandonează studiile, pentru că nu văd un sens în sine de a avea o temelie educațională, sunt susținuți de părinți sau nu consideră necesar să își găsească un job și să își câștige propriii bani, sau pur și simplu au absolvit studiile și sunt în căutarea unui loc de muncă. Ei sunt expuși unui risc mai mare de excluziune socială, dat fiind faptul că nu își dezvoltă competențele prin studii și nici nu acumulează experiență activând în câmpul muncii. [6]

Pornind de la ideea dorinței mele de a-mi găsi un loc de munca în domeniul formării mele profesionale am analizat oferta pentru ultimii trei ani, 2021- 2023. Conform bazei de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă putem constata existența ofertei ocupaționale atât în municipiul Chișinău cât și pe tot teritoriul republicii.

13. 09. 2021	- 10469 locuri de muncă vacante, care puteau fi accesate atât de femei, cât și de bărbați - în municipiul Chișinău numărul locurilor vacante era de 4709 - specialist în activitatea financiară, economică sau comercială - 174	contabil/contabil-șef – 86 ofițer bancar - 30 agent servicii client – 30 agent de vânzări - 13 reprezentant comercial – 9 specialist bancar - 3 auditor intern – 3
16. 05. 2022	- 10601 locuri de muncă vacante, care puteau fi accesate atât de femei, cât și de bărbați - în municipiul Chișinău numărul locurilor vacante era de 4838 - specialiști în activitatea financiară și asigurări - 122	contabil/contabil-șef – 50 agent servicii client – 20 consultant - 19 reprezentant comercial – 14 economist – 11 șef depozit - 6 auditor intern – 2
14.03.2023	- 10785 locuri de muncă vacante, care puteau fi accesate atât de femei, cât și de bărbați	contabil/contabilă – 47 agent/agentă de vânzări – 32 contabil/contabilă șef(ă) – 14

	- în municipiul Chișinău numărul locurilor vacante era de 4662 - specialiști/specialiste în activități financiare și asigurări - 138	consultant/consultantă vânzări – 9 reprezentant/reprezentantă comercial-tehnic(ă) – 8
--	---	--

Fig.3. Locuri de muncă vacante în domeniile financiar, economic și comercial 2021 - 2023

Sursa: Elaborat de autori în baza sursei [6]

CONCLUZII

Generația tânără rămâne a fi o resursă strategică a țării pentru care statul are datoria să asigure toate condițiile unei vieți decente și prospere. Atunci când zicem *prosper* și *decent* ne referim la siguranța zilei de mâine. Tinerii au stringentă nevoie de: *studii de calitate, locuri de muncă atractive, salarii decente care ar acoperi nu doar coșul minim de consum*, toate acestea convingându-i să rămână aici, acasă, în Republica Moldova. Beneficiul va fi dublu: atât pentru angajați cât și pentru angajatori, care vor beneficia de lucrători productivi și eficienți. Cel mai mult va avea de câștigat statul, deoarece v-a opri procesul migrației, ofeta pieței forței de muncă va acoperi cererea și nu vom mai fi țara „bătrânilor și copiilor singuratici”.

REFERINȚELE BIBLIOGRAFICE:

1. https://presedinte.md/app/webroot/Constitutia_RM/Constitutia_RM_RO.pdf
2. <https://www.usmf.md/sites/default/files/2020-1/156%20%28Hot%C4%83r%C3%A2re%20cu%20privire%20la%20aprobarea%20Strategiei%20na%C5%A3ional e%20privind%20ocuparea%20for%C5%A3ei%20de%20munc%C4%83%20pentru%20anii%202017%E2%80%932021%29.pdf>
3. <https://www.anofm.md/ro/node/20156>
4. <https://www.odimm.md/ro/starttineri>
5. https://statistica.gov.md/ro/statistic_indicator_details/1
6. <https://www.anofm.md/ro/documents>

Coordonator științific: PANAGUȚA Rodica,
Colegiul Național de Comerț al ASEM,
e-mail: rodicapaganu81@gmail.com